

ד"ר אלישע רייכנברג

מומחה לאורתודונטיה

טיפול מוקדם?

רבים מההורים שילדם הקטן נבדק ע"י אורתודונט והומלץ להם על טיפול מוקדם תוהים: מה, טיפול אורתודונטי לילד בגיל כזה מוקדם? בקושי התחילו להתחלף לילד השיניים?! לא שמעתי עוד על דבר כזה, זה לא נשמע לי הגיוני, לא התבלבלת, דוקטור? זה לא קשה לילד? זאת לא תהיה חוויה טראומטית? השיניים עוד יתחלפו מה הטעם לישר אותם?

ובכן, לא התבלבלנו. להלן 10 עובדות על טיפול מוקדם:

1. השאיפה שלנו לא לטפל בילד מוקדם מידי ובוודאי לא לבצע טיפול מיותר. הקו המנחה אותנו: כל טיפול שניתן לדחות לגיל בו כל המשנן והסגר יטופלו עדיף שידחה וזאת בתנאי שלא תחול התדרדרות עם נזק בלתי הפיך - עליה נצטער בעתיד.
2. האיגודים האורתודונטים ישבו על המדוכה והגדירו מספר מצבים בהם יש להתערב מוקדם (חוסר טיפול יתדרדר לנזק בלתי הפיך).
 - סגר צלבי אחורי עם סטייה פונקציונלית.
 - סגר צלבי קידמי (העלול לגרום לתזוזת קו אמצע, איבוד מקום ולשחיקת שיניים).
 - אובדן מוקדם של שיניים הגורם לאיבוד מקום והתפתחות סגר לקויה.
 - צפיפות קשה הגורמת לבעיית חניכיים והתפתחות עששת.
 - בליטת שיניים עליונות (במצבים מסוימים).
 - הרגלים של מציצת אצבע, מוצץ ותנוחת לשון לקויה.
3. במצבים אלו, ההמלצה לטפל היא בכדי למנוע את ההתדרדרות. לא ניתן לקבוע כי לא יהיה צורך בטיפול בגיל מאוחר יותר, אבל בוודאי שאם יהיה צורך הטיפול יהיה פשוט יותר.
4. השיניים החלביות לא מטופלות, אולם יש להם תפקיד בשמירה על הסגר לאורך ההתבגרות.
5. באופן מפתיע, הטיפול עובר ללא קשיים מיוחדים לילד, בתנאי שנעשה ע"י צוות מיומן לכך וההורים מגויסים ומגבים את הצוות. הטיפול מהווה גם הזדמנות לילד לחוות התמודדות עם קושי, לקחת אחריות וחוויה של הצלחה עם ההתקדמות.
6. משך הטיפול ינוע בד"כ בין חודשים בודדים לשנה.
7. השיטה של "נחכה אולי זה יסתדר לבד" לפעמים עובדת אבל לא תמיד נעים לגלות את התוצאות כשזה לא קורה, במיוחד בבעיות מסוג זה.
8. ההצלחה בטיפול בבעיות אלו בגיל צעיר גבוהה מאד בהשוואה לגיל מבוגר יותר.
9. לכל ילד יש להתאים את הטיפול הנכון והעיתוי תוך איזון היכולות שלו למול הבעיה.
10. מחקרים מראים כי ילד מזנח הופך לרוב למבוגר מזנח, לעומת זאת הרגלים נכונים וטיפול מוקדם עשויים לכוון את הילד לשמירה על השיניים מהם ייהנה כל חייו.

"סוף מעשה במחשבה תחילה"